

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib.
XII**

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

Quomodo daemones sint in hominibus cap. 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

ET si de his mihi satisfactum sit, est tamen adhuc quod me mouet. Quidam asserut, dæmones non esse in hominibus, sed extra, eo quod castrum non intus, sed extra dicatur ob sideri: alij contrarium sentiunt, innitentes verbis Saluatoris dicentis: Exi ab eo spiritus immunde. CÆSARIVS: Impropriè dicitur exire, nisi quod intus est; utrique tamen verum dicunt secundum aliquid, scilicet quod in homine possit esse, & non esse. Non potest esse diabolus in anima humana, secundum quod Gennadius in distinctione ecclesiasticorum dogmatum definit, dicens: Dæmones per energiam operationem non credimus substantialiter illabi animæ, sed applicatione & oppressione uniti. Illabi autem menti, illi soli possibile est qui creavit, qui natura subsistens incorporeus, capabilis est suæ facturæ. Mensem hominis iuxta substantiam, nihil implere potest nisi creatrix Trinitas. APOLLONIVS: Quid ergo est quod diabolus cor hominis dicitur intrare, tentare vel immittere? CÆSARIVS: Non aliter intrat, vel implet, vel immittit, nisi quod animam decipiendo in affectum malitiæ trahit. Et hæc est differētia inter aduentum Spiritus sancti & spiritus maligni, quod ille propriè dicitur illabi, iste immitti. Spiritus sanctus existens intus in anima peccatrice per essentiam & potentiam, & sapientiam, quasi de propè illabitur per gratiam. Spiritus vero malignus cum extra sit, ut dictum est, per substantialiam, mala fugerendo, & vitijs mentem afficiendo, quasi sagittam, suam immissit malitiam. Vnde habes: Immissiones per angelos malos. Hinc est quod homo post aduentum Spiritus sancti, plus & fortius potest diligere bonum, quam ante dilexit malum, quasi de remoto immissum. Cum diabolus dicitur esse in homine, non intelligendum est de anima, sed de corpore, quia in concavitatibus eius, & in visceribus ubi stercore continentur, & ipse esse potest. APOLLONIVS: Satis expeditus sum de quæstione hac, sed quæro, si adhuc ali-

*Dæmones**an sint**in ipsis**obcessis,**an extra.**Mar. 5.9**Li. de ec-**cle. do-**gma. c.**83.**Psal. 77.*

SS

qua

*Quibus
modis dæ-
mones ho-
minibus
nocent.*

quæ viæ sint aliæ, quibus dæmones hominibus soleat nocere? CÆSARIUS: Habent dæmones mille nocendi artes, ex quibus quatuor tibi pandam: quibusdam nō cent falsa promittendo, alijs nocet per suos ministros in fide subruendo, nonnullis nocent in corpore eos lœdendo, alijs, quod periculosius est, in peccatis occidendo. Ista omnia iusto Dei sunt iudicio, & de singulis tibi subiungam exempla.

C A P V T XVI.

*Promis-
sione fal-
sa nocet.*

IN Campo domo ordinis Cisterciensis, quæ sita est in Episcopatu Coloniensi, sicut audiui à quodam sacerdote ordinis nostri, homine veridico, quem res non latuit, Conuersus quidam fuit, qui a monachis, cùm quibus loquebatur, in tantum litteras dicerat, ut textum legere sciret. Huiusmodi occasione illectus & deceptus, libellos sibi ad hoc idoneos occulte fecit conscribi, cœpitque in vitio proprietatis delectari. Cumq; huiusmodi studium eidem Conuerso, ad hoc nimis conuerso, prohiberetur, amore discendi apostasiam incurrit, modicū tamē propter æratem profecit. Deinde ad monasterium pœnitentia ductus rediens, & hoc vsque tertio aëtitans, nunc ad scholas seculares exeundo, nunc reuertendo, diabolo copiosam in se præbuit materiā decipiēdi. Visibiliter enim illi apparens in specie Angeli, ait: Disce fortiter, quia futurum est, & a Deo diffinitum, vt Halberstadensis fias Episcopus. Stultus ille diaboli dolos non obseruans, sperabat in se antiqua renouada fore miracula. Quid plura? Die quadam seductor Conuerso se ingrens, clara voce, & hilari facie, dicebat: Hodie Episcopus Halberstadensis defunctus est; Festina venire ad ciuitatē, cui a Deo antistes destinat⁹ es: ipsius enim cōsilium mutati non potest. Statim miser de monasterio silenter exies, nocte eadem in domo cuiusdam honesti sacerdotis iuxta opidum Xantense hospitatus est. Ut autem gloriösè ad sedem suam veniret, nocte ante lucem surgens, equum hospitis valde bonum stravit, cappam eiusdem induit, ascendit, & abiit. Mandat familiam domus, damno cognito, apostatam inseguens appre-